

„Szemét” világunk

A hulladékgazdálkodásban a megelőzés a legelső lépés, hiszen „az a hulladék a legjobb, ami nem is keletkezik”. Ennek érdekében hulladékszegény technológiákat kell/kellene ösztönözni. Ez nemcsak a nagyiparok és hulladékfeldolgozók célja és haszna lenne, hanem minden egyén számára értékrenddé kellene válnia. Azt gondolhatjuk azonban, hogy egy „rendtartó székely faluban” ez nem probléma, hiszen itt mindennek megvan a helye, mindenki tudja a dolgát, a sajátunkra is éppúgy vigyázunk, mint a közösre. A tapasztalatok azonban nem ezt mutatják, s így nekünk is el kell gondolkoznunk a környezet problémáján.

Mit kezdünk tehát a keletkezett hulladékkal? Hogyan tudnánk csökkenteni a környezetre gyakorolt terhelését, szennyezését?

Sokan hallhattunk már a környezetvédelem minden formájáról, akár még unalmas téma is lehet nekünk, embereknek. Igen, Nekünk! Bárhová megyünk, bárhol lehetünk, ez a kérdés mindig felüti fejét és mindig időszerű. De, leszúkiteném a kört egy igen kicsit. Nem kell világmegváltó gondolatokra számítani, csak a helyzet mérhetetlen súlyosságát kell érezni. Ditró községben is voltak különféle megmozdulások ez ügy érdekében. A tiszta környezet érdekében önkéntes vállalkozók álltak csatasort, hogy feltakarítsák „emberi viselkedésünk” látványait. Ezen kívül többféle megmozdulás, felhívás és kérés történt környezetünk érdekében. Kisebb-nagyobb sikerrel meg is valósultak. Látványa csupán egy-két napig örvendeztette a falu népét.

Hogy mért fogalmazódott meg mindez bennem? Talán kezdhethetném egy olyan gondolattal, ami egyből sokat elárul az ember és környezete kapcsolatáról. Szó-

phoklész után bátran mondhatom:

Sok van mi csodálatos, de az emberi hülyeségnél nincs semmi csodálatosabb.

Az idei hó távozása után sok „érdekes” dolog színre került közvetlen környezetünkben. Csak egy példát mondanék: a patakokban és medrekben található díszes darabok. Ugyanis a patak mellett sétálva nem a tiszta víz és

annak csendes csobogása kápráztat el, hanem a papírdarabok, dobozok, flakonok és ezek különböző formái villognak. Nevezzük szemétnek nyugodtan, hiszen nincs gazdája. Én egyet felvettem a sok közül. Ezeket a sorokat pedig a jövő érdekében fogalmazom meg.

Tisztában vagyok azzal, hogy mindenkinek a könyökén jön ki ez a téma, de talán úgy egyszerű lenne, ha a jövőben nem szemetelnénk? Lehet. Például, nem kellene erről beszélni, nem fáradozna az a sok ember (gyermek), akik a szabadidejüket nem kímélve elmennek és megpróbálják szebbé tenni környezetünket. Mit jelentene az, ha nem szemetelnénk? Ami biztos és mindenkinek egyet kellene értenie vele: a környezetnek igen sokat! Az általam felszedett papír lebomlási ideje 2-5 hónap, azaz mini-

mum két hónapig mindennap láttam volna azt a papírt, amíg el nem tűnik. Egy nejlonzacskónak 10-20 évre van szüksége ehhez, a konzervdoboznak 50-100 évre és ezt még lehetne sorolni. Sajnos ezek közül mindenhol megtalálunk legalább egyet, pataokban, erdőkben és útszélén. Közhelyesen hangzik, de sajnos a mindennapjaink rutinjává vált, hogy az idő pénz. És ez alól mi, ditrói emberek sem vagyunk kivételek. Vajon ha a természet

is ezt mondaná, és ezt tenné, hol tartanánk? Neki van ideje arra, hogy dolgozzon azon, amit az emberek – mi falubeliek – művelnek vele? Évek telnek el, s környezetünk azon dolgozik, hogy fájdalmait kipihenje. De minket egy-két perces fejfájás az örületbe tud kergetni, vajon ez milyen lehet a földnek?

Sok kérdést feltehetünk, választ nem mindenre fogunk kapni, de egyet akár már rögtön el is kezdhethetünk: cselekedhetünk! Kinek az érdeke? A miénk. Nem szabad elfelednünk, hogy környezetünk védelme saját egészségünk biztonsága.

Segítsünk a természetnek, hogy fájdalma enyhüljön.

K. T.

IMPRESSZUM

KIADJA:	Ditró község Önkormányzata
SZERKESZTI:	Ditrói Ifjúsági Fórum és a Lg. Takó János cscs.
FŐSZERKESZTŐ:	Balázs Brigitta
SZERKESZTŐK:	Bajkó Dorottya Hompoth Szilárd Köllő Tünde Köllő Zsófia Szöcs Hunor
KORREKTÚRA:	Köllő Zsófia
TÖRDELÉS:	Mátyás Ágota

Zúg március: nemzeti ünnepre készülve

A cserkész híven teljesíti kötelességeit, melyekkel Istennek, hazájának és embertársainak tartozik – szól a második cserkész törvény. A haza iránti kötelességek megismerése és teljesítése érdekében a lovag Takó János cserkészcsapat 2004-ben szervezte meg első Zúg március névre keresztelt történelmi vetélkedőjét, melyen kezdetben csak a ditrói cserkesz mérték össze tudásukat az 1848-as események kapcsán, 2014. március 9-én viszont már Borszék, Gyergyóújfalu és Maroshévíz cserkészcsapatai is „csatasorba álltak”. A cserkésztalálkozó jellegét is öltő rendezvénynek már sokadszor a Puskás Tivadar Szakképző Líceum dokumentációs és információs terme adott otthont.

Szervezőként szerénységgel állíthatom, hogy az évek során vetélkedőnk egy olyan megbízható branddé nőtte ki magát, melyen a versenyzők kreatív feladatokra, játékos tanulásra, magyarságismeretükben való gyarapodásra számíthatnak, évről évre más területeken szerezték meg az alap tudást: nemcsak a március 15-ei forradalom, de annak művészeti és irodalmi ábrázolása, a forradalmat követő megtorlás és a kiegyezés is képezte már a kiindulási pontot.

Az idei verseny célja az volt, hogy hiteles információkat sajátíthassanak el az általános iskolás korú fiatalok a magyar nemzeti jelképekről, eredetükről és jelentésükről: zászlóról, címeréről, himnuszról, nemzeti ünnepekről. A versenyzők többek között saját címert terveztek, különböző kvízfeladatokat oldottak meg, Szent Koronát mintáztak hulladékanyagokból, a facebook mintá-

jára kitalált hunbook-profilokat fejtettek meg, a teremben elrejtett kérdéseket kerestek és válaszoltak rájuk stb. Mind-ezen feladatok terén kiscserkész kategóriában a ditrói Mindent a hazáért! csapat bizonyult a legjobbnak, de a képzeletbeli dobogó minden fokára helyi csapat állott (további helyezettek: Szabad rabok; Egyenlőség, szabadság, testvériség!); a cserkesz kategóriájában viszont a vendégek vitték a prímet: első helyen az újfalusi Kokárda csapat végzett, őket a Negyvennyolcasok és a Székely határőrök követték a másik két vendégtelepülés képviselőjével.

A verseny tíz évének tapasztalatai és a közeli március 15-ei nemzeti ünnep számvetésre készítet. Korunkban egyre nehezebb sallangmentesen, műpátosz nélkül beszélni nemzeti büszkeségről, nemzeti jelképekről, nemzeti szabadságról. Viszont, ha nemzeti érzéseink és mondanivalónk mögött megvan a történelmi tudás, az egykori események és mai helyzetünk értékelésének a képessége, akkor talán sikerülhet.

K. Zs.

24 órás sportmaraton

Minden sportolni szerető ditrói és nem ditrói készüljön áprilisra, mert a tavasszal egyidejűleg hatalmas rendezvénnyel köszönt be a Ditrói Ifjúsági Fórum. Megmozgatunk mindenkit, aki úgy dönt, hogy csatlakozik hozzánk, és részt vesz az első 24ÓRÁS SPORTMARATONON!

Április 12-13-án a ditrói sportcsarnokban közel 30 csapatot látunk vendégül, hogy szombat reggel kilenc órától vasárnap reggelig megállás nélkül rúgjuk, dobjuk kapura és kosárra a mindenféle labdákat. Igen, különleges, mert még ilyen nem volt! Hallottunk focimaratonról, kosármaratonról, de sportmaratonról a környéken még nem. A rendezvény fűszere, hogy a csapatjátékok mellett más sportágak képviselői is velünk mozognak majd.

Délelőtt az iskolásoké a főszerep, az ő korosztályukban lesz egy kisebb bajnokság, majd délután a líceumi korosztály veszi át a pályát. Később aerobics, dzsúdó, majd este felnőtt kézilabda, éjszaka pedig a focilabda kerül reflektorfénybe. Közel 200 résztvevő fordul majd meg a 24 óra folyamán a rendezvényen, legalább hat településről. Ezen a napon nem a győzelem fog számítani, inkább a folyamatos játékon lesz a lényeg, valamint hogy jól érezzük magunkat. És persze ennyi meccset, több sportágat látva egy helyen, az sem kizárt, hogy valamibe be-

leszerettek, és esetleg a későbbiekben kedvet kaptok kipróbálni valami mást is, ami csak jó, hiszen a lényeg, hogy pörögjünk! Hadd döngjenek a sportcsarnok falai huszonnégy órán át! A pontos időbeosztást (melyik csapat kivel, mikor játszik, melyik sportág hány órától következik, hogyan épülnek fel a szünetek) előre közölni fogjuk. Ha egyénileg jelentkeznel, jelezd azt a DIF-nek, és megoldjuk, hogy csatlakozhass a ditrói fiatalok csapataihoz.

Ezt nem hagyhatod ki. Mi már alig várjuk! Már alig várunk!

B.B.

Hangverseny

- Igényes, színvonalas zene töltötte be a ditrói Művelődési Ház nagytermét március 9-én. Az Amabile duó hegedű- és zongora-
- hangversenyét hallgathatta a zenekedvelő közönség.
- A duó 2012-ben alakult, tagjai lelkes fiatal zenetanárok, akiknek célja, hogy a koncertek alkalmával megismertessék a hegedű és zongora gazdag világát, irodalmát a közönséggel.
- Vasárnap délutáni repertoárjukban ismertebb darabok csendültek fel Erkel Ferenc, Johannes Brahms, Johann Strauss, Hector Berlioz, Pablo de Sarasate, Hubay Jenő műveiből. A szép, lélekemelő előadást, a művészek alázatát a közönség lelkes tapsal jutalmazta.
- Mindannyian egy szép élménnyel gazdagodtunk, és bízunk benne, lesz még folytatása.

Csibi Réka és Köllő Enikő

Nemzetközi kapcsolatok, területfejlesztés – mondd, te mit választanál?

Márciusban Bakos Csabával beszélgettünk, aki kérésünkre két kolozsvári szakról is tudott mesélni, hogy ezáltal segítse a pályaválasztás előtt álló ditrói fiatalokat.

Miután leérettségiztél, milyen egyetemre iratkoztál be? Mit végeztél?

Érettségi után Kolozsváron, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Nemzetközi kapcsolatok és Európai Tanulmányok Karán kezdtem el a továbbtanulást.

Hogyan találkoztál ezzel a szakkal, honnan hallottál róla?

Többen is ajánlották. Én mindenképp humán irányba szerettem volna továbbtanulni. Persze, nagyon sokat gondolkodtam, és úgy éreztem, jó döntés ez a szak, de még így is elég sok meglepetéssel találtam magam szemben, ezek pedig többnyire negatívak voltak. Például az, hogy annak ellenére, hogy angol szakként volt meghirdetve, nem kevés tantárgyat románul tanítottak.

Milyen tantárgyakat tanultál ezen az egyetemen?

Elég nagy csalódásként ért az, hogy rengeteg töltelék dolgot megtanítottak, aminek nagy részére már nem is emlékszem, és valószínűleg soha nem veszem majd hasznát. Persze nem állítom azt, hogy csak értelmetlen dolgokkal tömnék az egyetemisták fejét, viszont ha valaki azt hiszi, hogy miután kiválasztotta az egyetemet, majd csak olyan tantárgyak lesznek, amik érdeklik, akkor nagyon téved.

Volt azért olyan, ami mégis érdekelt, amit nagyon szeretnél? Vagy mi volt, ami tényleg jó volt ezen az egyetemen?

Mivel érdekel a politika, az azzal kapcsolatos tantárgyakat kedveltem leginkább. Volt néhány tanár, aki nagyon interaktív és tanulságos órákat tartott. Viszont sajnos sok olyan tanár van, aki bejön, lediktálja az anyagot, és ennek megtanulásából áll az adott tantárgy. Ugyanakkor érdekes volt megismerni sok különleges embert, mivel angolul tanultam, sok

külföldi diák volt a csoportunkban. Volt csoporttársam Nigériából, Japánból, Marokkóból, Hollandiából, Kínából stb.

Hogy érzed: a három év alapképzésen tanult dolgokat fogod hasznosítani a jövőben? Megérte elvégezni? Hozzásegített, hogy jó szakember lehess a területen?

Van természetesen sok dolog, ami megmaradt az órákról, viszont személy szerint úgy gondolom, hogy a legfontosabb a diploma megléte. Persze, nem mindegy, hogy valaki átbukdácsol minden vizsgán, vagy kis erőfeszítéssel jobb jegyekkel végez-e. Még ha sok mindent el is felejt az ember abból, amit megtanult, de a fontosabb dolgok mégis megmaradnak.

Jelenleg mit csinálsz?

Jelenleg az államvizsgámat írom a második egyetemen, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Földrajz Karának Területfejlesztés szakán.

Mi ösztönzött arra, hogy egy második egyetemet is bevállalj?

Mindig is érdekelt a földrajz, több ismerősöm is járt erre a szakra, és mivel sikerült ingyenes helyre bejutnom, belevágtam.

Itt miket tanulsz? Mi az, ami érdekesebb?

Sokkal gyakorlatiasabbak a órák, nem tanítanak annyi töltelék dolgot. "Kézzelfoghatóbbak" a tantárgyak is, úgy összességében sokkal lelkesebben végzem ezt a szakot.

Milyen terveid vannak a jövőre nézve, ha elvégzed az egyetemet?

Mivel itt Ditróban nem sok esélyt látok az elhelyezkedésre, valószínűleg maradok Kolozsváron. Sajnos a friss diplomásokat úgy mond annyira nem "szeretik". Sok helyen tapasztalt

munkaerőt keresnek. Nem is annyira a munkahely meglétével van probléma, inkább, hogy nagyon alacsony fizetéseket kínálnak mindenütt. Természetesen van kivétel, mert ha valaki például az IT szakmában végez, akkor még a diploma megszerzése előtt nagy eséllyel kap munkát, nagyon jó fizetéssel. Tehát nem biztos, hogy a szakmán belül el tudok helyezkedni rögtön diploma után. De reményeim szerint eljön annak is az ideje.

Kiknek ajánlod ezeket az egyetemeket?

Az előbbi azok számára, akiket érdekelnek a nemzetközi kapcsolatok, az Európai Unió működése, az EU-s pályázatok lehívása és úgy általában a politika. Az utóbbit pedig azok számára, akik többek között a földrajz, a geológia, a földmérés területén érdeklődnek.

Szerinted megéri-e egyetemre menni? Jó befektetés a jövő szempontjából?

Természetesen. Sok dolgot lehet tanulni, nagyot fejlődik az ember személyisége. Lehet látni, hogy azok, akik nekifogtak dolgozni érettségi után, már rendelkeznek bizonyos anyagi háttérrel. Viszont hosszú távon nagyon fontos, hogy egyetemi diplomával rendelkezzen az ember. Ugyanakkor életre szóló élmény meg tapasztalni az egyetemista életet, a nagyon sok jó bulijával (itt különösen a Diáknapokat ajánlom) és stresszes szessziójával együtt.

Mit tanácsolsz a ditrói, pályaválasztás előtt álló, egyetemre készülő fiataloknak?

Mindenképpen a legfontosabb az, hogy szeresd azt, amit csinálsz. Ha jól jövedelmező szakot választasz, de nem kedveled, az úgyis megbosszulja magát.

Kérdezett: B. B.

SZABÁLYZAT

*A legeltetés megszervezéséről, valamint a gyepterületek kihasználásáról**Ditró község területén***I. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK:**

1. § Jelen szabályzat előírásai meghatározzák az állattartó gazdák számára a legeltetési rendszerre vonatkozó jogait és kötelességeit, valamint a gyepterületek kihasználását Ditró község területén.

2. § A szabályzat megállapítja:

-Azon állattulajdonosok kötelességeit, legyenek azok fizikai vagy jogi személyek, akiknek lakhelyük vagy székhelyük Ditró községben van, az állatok bejegyeztetésére vonatkozóan, valamint egyéb jogokat és kötelezettségeket az állatok birtoklásával kapcsolatosan.

-Azon állattulajdonosok kötelességeit, legyenek azok fizikai vagy jogi személyek, akiknek lakhelyük vagy székhelyük nem Ditró községben van, de esztenát óhajtanak szervezni Ditró község területén.

-Az állatok őrzésével és felügyeletével megbízott személyek tűzhasználatára és környezetvédelmi előírások betartására vonatkozó előírásokat.

-Kisegítő állatok (kutya) stb. tulajdonosainak jogait és kötelességeit, valamint ezek számarányát és az ezekkel való munkamódszereket.

-Azon személyek jogait és kötelességeit, akik villanypásztort használnak az állatok őrzésére.

-Az esztenák higiénijára vonatkozó előírásokat.

-Az esztenaházak építésére-lebontására vonatkozó előírásokat.

II. FEJEZET: A LEGELTETÉS MEGSZERVEZÉSE

1. § (1) A legeltetési időny a pásztorok megválasztásával kezdődik, melyet évente március 31-ig kell megszervezni a pásztorokkal tartott gyűlés alkalmával.

(2) Az esztenafelelősök a legeltetés megszervezésére vonatkozó kéréseiket a Polgármesteri Hivatalban kötelesek beiktatni. Ezekkel a személyekkel egy külön megbeszélést tartanak, ahol tudomásukra hozzák jelen szabályzat előírásait, és letehetik a garancia összegét.

(3) A garancia összegét a következő módon állapítják meg:

100–150 lej számos marhánként,

10 lej juhonként-kecskénként.

(4) Azok a személyek, akik a pásztorválasztás időpontjáig nem teszik le a garancia összegét, nem szervezhetnek esztenát.

4. § A legeltetés csak szervezett formában történhet. Minden más legeltetés a gyepterületeken nem engedélyezett legeltetésnek minősül, és jelen szabályzat előírásainak ellentmond.

5. § (1) Legeltetést magánszemélyek, községi, valamint közbirtokossági tulajdonban levő gyepterületeken lehet szervezni legeltetési szerződés alapján, melyet jelen szabályzat szerint kell megkötöni.

(2) Gyepterületnek minősül minden olyan kaszálós és legelő terület, legyen az természetes vagy megművelt, melyet fű vagy más takarmányfűfélék termesztésére használnak, amelyeket legkevesebb 5 éve nem használtak vetésforgóban, és amelyeket kimondottan az állatok takarmányának előállítására, valamint legeltetésre használnak a környezetvédelmi és mezőgazdasági előírások betartásával.

(3) Tilos a legeltetési szerződésben meghatározott határokon kívüli legeltetés az év bármely szakában.

(4) A legeltetési szerződés az 1. számú mellékletben van rögzítve.

(5) Minden megkötött legeltetési szerződéshez kötelező mellékelni a terület alaprajzát.

6. § A szarvasmarha-, juh- és lótarló gazdák igényelhetik a község területén levő gyepterületeket a legeltetési időnyre.

7. § A „VASAK VÉGÉN” belül levő gyepterületeken is engedélyezhető esztena azzal a feltétellel, hogy ez jól el legyen határolva kerttel vagy villanypásztorral.

8. §: (1) a területek legeltetésére vonatkozó kérést a Szarvasmarhatartó Egyesület elnöke, a Juhtenyésztők Egyesületének elnöke, a Tejtermelői Egyesületének elnöke, a gazdacsoportosulások képviselői, valamint az esztenás gazdák tehetik le.

(2) A kérést írásban kell eljuttatni a község alpolgármesteréhez, melyhez kötelező mellékelni a területre vonatkozó helyrajzot és a legeltetési szerződések másolatát március 1-jéig, de nem később mint április 1.

(3) Magánszemélyektől és a Közbirtokosságtól bérelt területeken való legeltetés esetén kötelező a bérleti szerződések felmutatása.

9. § (1) A leadott iratok alapján, valamint a megállapított illeték kifizetése után az alpolgármester kiállítja a Legeltetési Engedélyt az igényelt területekre. A legeltetési engedély a 2. számú mellékletben van rögzítve.

(2) A Legeltetési engedély illetékének mértéke a következő:

- 50 lej az 50 szarvasmarha vagy 100 juh alatti esztenák esetében,

- 100 lej az 50 szarvasmarha és 100 juh feletti esztenák esetében.

10. § (1) A legeltetési időny:

a) Szarvasmarhák esetében május 10-én kezdődik és október 1-jéig tart.

b) Juhok esetében április 24-én kezdődik és november 25-ig tart.

(2) A legeltetési időny előtt és után tilos a csordák vagy nyájak legeltetése a mezőkön.

11. § A kijelölt legelő elhagyása tilos október 1-je előtt, kivéve a következő eseteket:

a) amikor a szárazság következtében a szerződésben megállapított területen hiányzik az élelem és a víz. Ebben az esetben az esztena gazdája kéri a Polgármesteri Hivatalt az engedély módosítására és az új terület kijelölésére. Ezt az eljárást egy jelentésnek kell megelőznie melyet az alpolgármester, a területtulajdonos és az állatok tulajdonosa állít össze.

b) szeptember 15. után azok a csordák, amelyek kihalmazott erdős területek közötti vagy közvetlenül mellette való legelőként vannak, elhagyhatják a kijelölt legelőtestet az alpolgármester előzetes értesítésével és egy új legelő kijelölésével.

12. § Megművelt szántó- vagy vetésterületen legeltetni szigorúan tilos.

13. § A legelőtulajdonosok a legelődíjat a legeltetési szerződésben szabják meg a terület nagyságának függvényében, mely nem lehet kisebb mint:

a) 3 kg sajt holdanként évente.

állatok után:

b) 1 tejelő juh után 7 kg sajt és 1 kg orda.

c) Kecskek esetében: a pásztorral folytatott megegyezés szerint, a mért tejmenyiség alapján.

d) Fejős tehén esetében: minden megmért liter tej után 10 kg sajt.

(2) A szerződéseket a Polgármesteri Hivatalnál bejegyzik és láttamozzák, ezekből egy példányt a mezőgazdasági irodában megőrzésre visszatarthatnak.

(3) A szerződésben megállapított sajt mennyiségét csak indokolt esetben lehet csökkenteni, mint amilyen: a tej elapasztása, természeti csapás, az állat megbetegedése, kedvezőtlen időjárási viszonyok.

(4) Abban az esetben, ha a legeltetési szerződés közjegyző vagy ügyvéd előtt van megkötve, ennek tartalmaznia kell legalább a szabályzatban előírt feltételeket.

(5) A legelők tulajdonosai a bérlőtől kérhetik a garancia összegének letételét. A bérlők a garanciát a Polgármesteri Hivatalban fizetik ki, és egy külön számlára utalódik.

(6) Ha a legeltetési időnyben nem volt kártételre letett jelentés, a garancia visszaadódik a bérlőnek.

(7) Abban az esetben, ha kártételre érkezik bejelentés, egy, a polgármester által kinevezett bizottság a helyszínen felméri az okozott kárt/károkat, és meghatározza a kártérítés mértékét, melyet a letett garanciából fizetnek ki a kárvallottnak.

(8) Abban az esetben, ha a felek nem tudnak megegyezni a kártérítés mértékét illetően, a 7. bekezdésben foglalt bizottsághoz fordulhatnak. Ha itt sem sikerül megegyezni, jogorvoslatért a kárvallott a Gyergyószentmiklósi Törvényszékhez fordulhat.

14.§ Az állatok tulajdonosai kötelesek kifizetni az őrzési díjakat, amelyek viszont nem lehetnek nagyobbak mint:

a) egy tejelő szarvasmarha esetében 300 lej/idény, egyéb marhaféle 450 lej/idény.

b) egy juh vagy kecske esetében 40 lej/idény. Őszlóknél az őrzés díja a felek közötti megegyezés alapján.

15.§ Jelen szabályzatban előírt feltételek be nem tartása kihágásnak minősül, és a VI. fejezetben leszögezettek alapján büntethető.

III.FEJEZET: AZ ÁLLATTARTÓK KÖTELESSÉGEI

16. § Az állatok tulajdonosai, legyenek azok ditrói lakhellyel vagy idegen lakhellyel rendelkező fizikai vagy jogi személyek, kötelesek:

a) bejegyeztetni az állataikat az állatorvosnál, akihez lakhely szerint tartozik,

b) állatlétszám-változás esetében ezt bejelenteni a mezőgazdasági irodában,

c) rendelkezzen az állatok egészségügyi könyvével, melyet az állatorvos láttamoz,

d) a kutyák be legyenek oltva, elektronikusan nyilvántartva és ellátva kolonccal és nyakörvvel,

e) ha az állatát a megjelölt legelőtesten kívül találják, köteles a büntetést 48 órán belül kifizetni.

IV.FEJEZET: A PÁSZTOROK ÉS ESZTENÁS GAZDÁK KÖTELESSÉGEI

17. § Az eszténa gazdája köteles:

a. szerződést kötni a legelő tulajdonosával, jelen szabályzatban előír-

tak alapján,

b. betartani a legeltetési időnyre vonatkozó előírásokat, valamint a legelőtest határait,

c. anyagilag felel az őrzésére bízott állatok által okozott károkért,

d. anyagilag felel az általa alkalmazott emberek mulasztása következtében, az állatok által okozott károkért,

e. anyagilag felel az őrzésére bízott állatok épségéért és egészségéért,

f. a legelőtestet karban tartani és feljavítani a következők szerint:

- a legelő gaz- és gyommentesítése

- hangyabolyok elsímítása

- kövek és más növényi törmelék összegyűjtése

- kosarak forgatása 3 naponként

- környezet védelme, tűz és munkabaleset elleni védekezés

- a patakok, kutak és ivóvíz védelme

- a szemet tárolása olyan helyen, ahol nem jelent veszélyt emberre és állatra,

g. az esztenán nem tarthat több mint 2 kutyát 25 tehén után, és 1-2 kutyát 50 juh után,

h. juhnyáj esetében a berbécsket csak szeptember 1. és 15. között engedheti a nyáj közé,

i. a villanypásztor ellenőrzött legyen és megfeleljen az uniós előírásoknak, valamint el legyen látva a CE védjeggyel,

j. az esztenán dolgozó személyek rendelkezzenek orvosi vizsgával, melyet orvosi igazolással igazolnak,

k. az esztenaház elhelyezése érdekében engedélyt köteles váltani az 1991. évi 50-es számú törvény értelmében,

l. kitenni a következő figyelmeztető táblákat: bika- vagy kutyaveszély – 100 m-en belül,

m. az esztenaházra köteles kitenni egy táblát, melyen szerepel az esztenafelelős neve és telefonszáma,

n. fogadni és támogatni a Polgármesteri Hivatal által kiküldött, az esztenát ellenőrző személyeket.

(folytatás a következő számban)

Legelőtámogatás

A 2013-as évtől kezdődően indult az a kezdeményezés, hogy a Ditrói Közbirtokosság felvállalja a gazdák költségeit, akik közbirtokossági tagok és állataikat a közbirtokosság legelőin helyezik el. Ez azt jelenti, hogy az állat legeltetési költségeinek a felét a közbirtokosság átvállalja, emellett állja az állat egészségügyi vizsgálatának a költségeit is. Ezt a támogatást tavasztól lehet igénybe venni minden évben.

A kedvezményt a közbirtokosság APIA-s támogatásból befolyó összegekből finanszírozza, tehát a legelők által termelt haszon egy részét a közbirtokosság tagjainak segítésére különítik el – ismertette Kovács András, a Ditrói Közbirtokosság elnöke.

Ezen felül az elnök úr arról is tájékoztató, hogy a jövőben befektetés formájában ki szeretnék terjeszteni ezt az összeget: a terv az apaállat-állomány olyan

szintre emelése, amelynek a fajtanemesítése hatékony lesz.

Azt is elmondta, hogy bővülőben van azok száma, akik igyekeznek igénybe venni a közbirtokosság legelőit. „Lassan azon kell gondolkodni, hogy hol tudunk legelőket bővíteni, ha az állatállomány megnő, hogy lehessen nekik helyet biztosítani”- mondta Kovács András.

B. D.

A gyergyóditrói step by step oktatási rendszer

Amint azt már nem hivatalos forrásokból hallani lehetett a faluban, az iskolák háza táján jelentős változások állnak be a következő tanévtől. Az egyik ilyen a step by step típusú oktatás megszűnése lesz. Az iskolák vezetését és az érintetteket a következő lapszámban szólaltatjuk meg, jelen keretek között az alternatív pedagógia ditrói alkalmazásáról közlünk egy szociológiai szakdolgozat-részletet.

A step by step oktatási program 2002-től működik a Siklódi Lőrinc Általános Iskola falai között. A Hargita megyei falvak közül itt elsőként ültették gyakorlatba az új alternatívát, rögtön Csíkszereda és Gyergyószentmiklós után.

A tanítók az alternatív pedagógia bevezetésének lehetőségeiről egy továbbképzőn hallottak. A gyergyóditrói tanári kar tanácskozása után többen úgy vélték, hogy hasznos lenne a falusi közösség számára is a step by step program elindítása. A kezdeményezést a tanügyminisztérium támogatta, ám anyagi támogatás helyett inkább csak szabványokat adott: meghatározták pontosan, hogy is kell berendezni egy tantermet ahhoz, hogy a step by step program megvalósításához megfelelő legyen.

A szülők számára elsődleges volt az a tény, hogy a gyermeket I–IV. osztályban szöveges értékelésben részesülnek. Vannak olyan szülők is, akik nem látják értelmét, hogy kiskorúak korban a jegyekkel stresszeljék gyerekeiket és ugyanakkor önmagukat is. A step by step osztályosok csak fél év végén kapnak értékelést, amely kétféle lehet: tovább folytathatja tanulmányait a következő évben vagy nem folytathatja tovább.

Az iskolai tevékenység délután is tart, így a szülők délutánja is „gyermekmentessé” válik, amely sok családban megoldotta a szabadidőhiány problémá-

ját: a szülő itt biztonságban tudhatja a gyermekét, ugyanis ebédet kap, és foglalkoznak vele, hogy elkészítse iskolai feladatait; nem a szülőnek kell tanulnia vele, hanem egy szakképzett pedagógusnak. Azáltal tehát, hogy nincsenek nap mint nap jegyek és nincs otthoni tanulás, nagyobb az esélye, hogy nem jön létre konfliktus gyermek és szülő között.

A legfontosabb különbséget az oktatá-

-nagyobb a motiváció a tanulásra, az énképük pozitív, de nem nagy arányban tér el a hagyományos osztály diákjaitól.

A hagyományos osztályban mindenki a tanítóra figyel, míg a step by step osztályban a tanítók figyelnek egyénenként mindegyik gyerekre, ezért is vesz fel több időt itt egy „tananyag-rész” ismertetése, de nem áll fenn az a veszély, hogy aki lassabban tanul, az teljesen lemaradna. A

step by step-es osztályban könnyebben észreveszi a pedagógus a gyerek hátrányait vagy készségeit a feladatok megoldása során is, mivel mindenkit folyamatosan leellenőriz. Gyakori a csoportmunka, páros munka és a projekt módszer alkalmazása.

A step by step osztályosoknál a belső motiváció a nagyobb, a hagyományos osztályosoknál a külső motiváció (szülő, jegy) játszik fontos szerepet. A legfontosabb az,

hogy minden szülő megtalálja a gyereke személyiségéhez és a saját lehetőségeihez leginkább illő oktatási rendszert. Ezért reménykedünk benne, hogy bár Ditróban következő tanévtől megszűnik ezen alternatív pedagógia alkalmazása, annak pozitívumai (a lehetőségekhez mérten) azért át tudnak szivárogni a hagyományos oktatás keretei közé is.

Részlet **Hompoth (Kolozi) Katalin** szakdolgozatából
(Ilyés Attila tanító közlése alapján)

si módszerekben lelhetjük meg. Ezen oktatási módszer különbségét a gyerekek viselkedésében figyelhetjük meg, mivel például a step by step-ben tanulók:

-jobban kommunikálnak

-bátrabban kérdeznek

-nem annyira fegyelmezettek (ami ennél a korosztálynál nem is jelent problémát)

-az iskoláról általában jó véleménnyel vannak, számukra az az intézmény, ahová szívesen járnak (amíg a hagyományos osztályban járók gyakran úgy érzik, hogy muszájból kell oda menni)

-nem félnek felelni a feltett kérdésekre

A szent negyven nap

Tudatosítsuk keresztségi fogadalmainkat

Előkészületi időbe lépni. Megkezdeni egy képzési időszakot. Vagy egy néhányhetes utóképzést végezni. Ma már a legtöbb szakmában szükségesnek tartják az időszakos továbbképzést, ahol időről időre felfrissítik a résztvevők ismereteit.

Az egyház minden esztendőben figyelmünkbe ajánlja ezt a képzést és felfrissülést, mely a húsvétra irányul, és a feltámadás fényébe igyekszik állítani az életünket. A

történelem során a nagyböjti szentidő bizonyos fejlődésen és változásokon ment át aszerint, hogy hogyan élte meg az egyház a maga történetét.

Megkezdődött a nagyböjt. Felszállunk egy vonatra, mely hat héten át pusztán és böjten keresztül beleszalad a nagyböjti szentidőbe. Éjjeli vagy nappali vonatra szállunk? Kinyitjuk-e a szemünket minden vasárnap, hogy a nagyböjt értelmét megértsük, s semmit ne szalasszunk el meglátni abból, amit

nekünk mondani akar?

A nagyböjt szavunk a latin quadragesima és quadraginta (negyven) szavakra utal, mely azt a negyvennapos időszakot jelenti, amely előkészíti a húsvét ünnepét. A negyvennapos szentidőt gyakran úgy értelmezzük mint bűnbánati időt, melyet a magyar elnevezés is jól érzékeltet, és megfelekezünk arról, hogy hajdan azt az előkészületi időt is értették alatta, mialatt a katekumenek megtették a szükséges lépéseket a nagyszombatéjszakai keresztségre, a keresztyének a keresztségük megújítására, s az egész egyház lelkipraktort végzett, ami által felkészült arra, hogy megértse és megünnepelje a húsvéti szent napokat.

Rómában a 2. században pénteken és szombaton böjtöltek a keresztyének, hogy jobban át tudják élni Jézus megváltói halálát, s feltámadását lelkileg is átérezzék. A 3. században ugyanitt a böjt kiterjedt a nagyhétre, majd a húsvétot megelőző három hétre. A negyedik század elején, amikor már felszabadult a keresztyénség, a császárság magáévá tette a negyvennapos előkészületet, aminek kettős szerepe is volt: egyrészt előkészítette a jelölteket a keresztségre, melyet húsvét éjjelén szolgáltattak ki (egyszer egy esztendőben), másrészt alkalmat nyújtott a keresztyéneknek a bűnbánatra, a haragosoknak a kiengesztelődésre, mely nagycsütörtökön történt meg. A 6. századra befejeződik a népvándorlás nagya, az Európába beözönlött népeket megkeresztelték, ezért megritkult, majd el is tűnt a felnőttkeresztség. Az egyház áttért a gyermekkeresztelés gyakorlatára. Így a katekumenátus intézménye feledésbe ment, s a szokásos nagyszombati keresztelés emlék lett csupán.

A szent negyven nap egy olyan időszakká zsugorodott, ami alatt a keresztyének bűnbánatot tartottak, készültek a gyónásuk elvégzésére és a húsvéti szentáldozásra: komolyabb

lelki életre törekedtek, figyelmesebben vagy gyakrabban hallgatták Isten szavát, és törekedtek arra, amit Jézus a hegyi beszédében ajánlott tanítványainak: az imádságra, a böjtre és az alamizsnálkodásra (Mt 6,1-18). Az imádságban Istenre találtak, a böjt segítette őket az önfegyelmezésben, az alamizsnálkodás által pedig megtanultak együtt érezni testvéreikkel. A felnőttkeresztség megritkulásával vagy eltűnésével tehát a nagyböjti szentidő a keresztyének számára többé vagy kevésbé szigorú bűnbánati jelleget öltött.

Több okunk is lenne, hogy újra felfedezzük a negyvennapos előkészület igazi tartalmát. Egyrészt a második vatikáni zsinattal együtt rátaláltunk a liturgia húsvétimisztérium-központúságára. Miután hosszú ideig Krisztus megváltói szenvedése nyomta rá lelkiségünkre a bélyegét, ma a keresztyének a feltámadás tanúi szeretnének lenni. A húsvétot megelőző szent negyven nap tehát egy nagyszerű alkalom volna erre az előkészületre. Minden esztendőben érezzük a szükségét annak, hogy újszerű módon éljük meg vagy éllesszük fel magunkban keresztségünket, ezért elvégezhetnénk egy katekétikai tanfolyamot. A keresztyén közösségekben vagy plébániákon meg lehetne tenni azt, ami már gyakorlat Európában: a szerzeteskolostorokban keresztségi előkészületek folynak a nagyböjti szentidőben. Előbb vagy talán később, de a meg nem keresztelt és megtérni szándékozó felnőttek arra ösztönzik a keresztyén közösségeket, plébániákat, hogy a keresztségi küldetésüket újra felfedezzék. Ha a keresztség újjászületést jelent, akkor ez nem egyik percről a másikra történik, hanem egy egész életen keresztül tart, aminek nagyon jó helye a húsvétra való szent negyvennapos évenként visszatérő előkészület.

Baróti László-Sándor plébános

Küzdősportoktatás Ditróban

Közel nyolc éve szünet nélkül működik a küzdősport oktatása Ditróban. 2005-ben Dániel Albert csíkszere-dai dzsúdóedző a sport népszerűsítése céljából kezdeményezte, hogy közösségünkben is induljon el ez az igen kedvelt küzdősport.

Jó ötletnek bizonyult köreinkben is

ízelítőt adni a fiatalok számára a látványos és kemény harcművészet alapjaiból, hisz már az első edzésen 85 buzgó fiatal jelentkezett „munkára”.

A dzsúdó jellemzői a test test elleni harc, az ellenfél földre dobása, gáncsolása, földön való leszorítása. Keleti harcművészet, mely összhangba hozza

a testi és szellemi megpróbáltatásokat. Az a sportoló lehet a legeredményesebb, aki egyaránt tudja fejleszteni a szellemi és erőnléti adottságait. Ebben a sportban a legfontosabb a szellemi felkészültség, miután ezt elsajátította a sportoló, utána gyakorlatba ültetheti a technikát. Kisebb korosztályban a játékos tanulás a jellemző, idővel a gyerek fejlődésével ko-

molyabb hangsúlyt fektetnek a sport elemeinek elsajátítására. Jellemző és egyben pozitív tulajdonsága is a helyi csapatnak a folytonosság, hogy nyolc éven keresztül leállás nélkül folytak az edzések, melyekkel a tavaszi és az őszi szezonra készülnek az elszánt sportolók. Felkészítésükben edzőjük, Mezei Rajmond segít nekik. Ő egyike azoknak a lelkes jelentkezőknek, akik az első ditrói edzéstől kezdve űzik ezt a sportot.

A sportolóknak rendszeresen lehetőségük nyílik az ország nagy városai-ban való versenyzésre. Legtöbbjük él is a lehetőséggel. A komoly hozzáállásnak megvan a gyümölcse, többen kiemelkedő teljesítményt nyújtanak rendszeresen, sosem fordult még elő, hogy érem nélkül tértek volna haza.

Gyergyóditrói Nyugdíjas Klub

A Nyugdíjas Klub tevékenységéből szeretnék egy rövid tájékoztatót leírni.

2001. február hónapjában alakult meg, amelyen én is ott voltam, utána egy időre kimaradt, amelynek ma sem tudom az okát, de 2005-től újra rendszeresen járok.

Az utcán többen is megállítanak, hogy mit csináltak a klubban. Ezért élek a lehetőséggel, hogy ismertethetem a klub tevékenységét. Hetente csütörtök délután gyűlünk össze. Jelenleg 40 személy van, akik általában járunk. A téli hónapokban römizünk, kártyázunk, ezen kívül minden tagnak megtartjuk a névnapját. Kéthetente a Caritas Családsegítő Szolgálat szociális munkása, Ördög Csilla szervez különböző foglalkozásokat, előadásokat. Minden évben farsangkor Gyergyó-régió idős csoportjaival találkozunk különböző településeken. 2010-ben Ditróban farsangoltunk, ahol jelen volt Csomafalva, Szárhegy, Remete. 2013-as évtől csatlakoztak Újfalu, Alfalu idősei is. A tavalyi Remetén a Községi Házban tartottuk meg a Caritas szervezésében, ahol közel 300 idős találkozhatott.

Tavasszal megbeszéljük, hova is menjünk kirándulni, egy jó pár éve első utunk Csíksomlyó, áldozó csütörtökre szervezzük, mivel akkor az autóbust felengedik a templomig, és nem kell

több kilométert gyalogolni. Többek között voltunk Vizaknán, Takó János plébános úr sírjára koszorút helyeztünk, és együtt imádkoztunk a cserkészekkel, továbbá voltunk Szovátán, Gyilkos-tónál, Büdösfürdön, Hargitafürdön. 2012-ben eljutottunk Kézdivásárhelyre és Csernátonba, ahol meglátogattuk a Haszmann Pál Múzeumot, a Kézdi fele vezető úton megálltunk a Nyerges-tetőn is.

Tavaly augusztusban Maros megyébe látogattunk, ahol Marosvécsen megkoszorúztuk Wass Albert síremlékét, megnéztük Kemény János emlékházát, a környékről sok érdekes dolgot megtudtunk Kun László nyugdíjas történelemtanártól. Marosvásárhelyen megnéztük a Kultúrpalotát és a Somos-tetőn az állatkertbe is ellátogattunk.

Remélem, hogy ez évben is részt vehetünk az immár hagyománnyá vált eseményeken. A heti találkozások mellett újra együtt farsangolhatunk a környék idős csoportjaival, nyári folyamán újabb kirándulásokat szervezünk.

Ezt a sok évet nehéz röviden összefoglalni, de ha kedvet kaptak, minden nyugdíjast szeretettel várunk csoportunkban.

Csibi Erzsébet, klubtag

Egyszerű fagyibomba

(Molnár Réka receptje Lorraine Pascale nyomán)

Elkészítési idő: kb 25-30 perc + fagyasztás

Hozzávalók: egy öblös, fagyálló tál, kb. 1 l kedvenc fagy, 2 piskótarolád, szintén az ízlésünknek megfelelő ízben, frissen tartó fólia.

Elkészítés:

- A fagyit hagyjuk kicsit olvadni, hogy jól tudjuk majd kenni.
 - A tálal béléljük ki a frissen tartó fóliával.
 - A roládokat vágjuk egyenletes, nem túl vastag szeletekre, és béléljük ki velük a tálal.
 - A fagyit kanalazzuk a roládszeletekkel kibélelt tál közepébe, hajtsuk a frissen tartó fóliát az aljára, és fagyasszuk le legalább 1-2 órára.
- Fagyasztás után óvatosan borítsuk fejjel lefelé egy lapos tátra, és szeletelve tálaljuk.

Jó étvágyat hozzá!

Mese a mindennapokban

Van valahol a világon olyan, hogy kolbászból font kerítés? Talán a népszerű mesén kívül nem ismerünk ilyen és ehhez hasonló történetet. De talán azért nem, mert a Jancsi és Juliska története óta tudjuk, hogy nem jó, ha élelmiszerből van a kerítés. Aki pedig mégis azt gondolja, hogy a világ távolabbi és gazdagabb országai egyet jelentenek a mézes kalácsból épített házzal, az fájdalmasan csalódik.

A szívszorító és tanulságos mesében a gonosz boszorkány mézes-mázás falatokkal csábítja a két éhes gyereket az otthonához, akik csak leleményességüknek köszönhetően menekülnek meg a halálos veszedelemtől. A mai fiatalok csak kevés százaléka mondja azt első okként, hogy a kalandvágy és az utazás hajtja el az otthontól és a barátoktól. Jancsi és Juliska meséje ismétlődik a mindennapokban, a munka, a megélhetés, a jobb élet fele vezető út csalogatja az ismeretlenbe az állásukat vesztetteket és állást hiába keresőket. De van arra garancia, hogy sikerülni is fog, ha elmennek és máshol próbálkoznak? Nincs! Kisemmizett és ki nem fizetett magyar és román munkásokról épp úgy szólnak a hírek, mint bárban táncoló lányból lett világsztárról, sikerről és karrieréről. Nincs semmiféle útmutató vagy előre legyártott recept arra, hogy mi is szükséges ahhoz, hogy kint boldoguljunk és talpon maradjunk. Egyéne válogatja. De ami biztos és építeni lehet rá, az a szorgalom, kitartás, türelem és a realitás.

Az illúziókat kergetők egy napon arra ébredhetnek, hogy a kemence már rég be van fűtve, és a lapát ott vár, hogy ráüljenek. Mert azért azt mindenki tudja, hogy a világ nem egy csokival bevont habos torta.

K. T.